

područja pedagogije, odgojnih i obrazovnih znanosti. Stručna, nastavna i znanstvena suradnja sa slovačkim pedagogima i profesorima započela je 1967. godine. Uz gostovanja na sveučilištima u Bratislavi i Prešovu, prof. dr. sc. Vukasović je u suradnji sa slovačkim kolegama organizirao zajedničke znanstvene projekte i znanstvene skupove. Jedan je od utemeljitelja i predsjednik od osnutka Društva hrvatsko – slovačkog prijateljstva, osnovanog 1993. godine. Društvo je u suradnji s drugim institucijama, posebno Maticom slovačkom organiziralo oko 200 različitih manifestacija sa ciljem međusobnog upoznavanja i razvijanja hrvatsko – slovačkog prijateljstva.

Sonja Gaćina Škalamera

OBNOVLJENE SKULPTURE NA ZGRADI HRVATSKOGA UČITELJSKOG DOMA

Tijekom listopada 2005. godine završeni su restauratorski radovi na zgradi Hrvatskoga učiteljskog doma u Zagrebu, na Trgu maršala Tita.

Zgrada Hrvatskoga učiteljskog doma, koja je i sama spomenik kulture i nalazi se na području povijesne urbane cjeline grada Zagreba, izgrađena je davne 1889. godine otkada datiraju i originalne skulpture postavljene nad centralnim rizalitom pročelja. No, vrijeme je učinilo svoje; s jedne strane više od stotinu godina vremenskih nepogoda, a s druge strane lošiji izvedbeni materijal doveli su do znatnih oštećenja na originalnim skulpturama čiji je sjaj polako nestajao, a postale su i prijetnjom za sigurnost prolaznika.

Postavljanje replika
skulptura na zgradi
Hrvatskog učiteljskog
doma

Postavljanje replika
skulptura

Radi zaštite originalnih skulptura, zbog njihove povijesne i umjetničke vrijednosti, ali i sigurnosti, inicijativom Hrvatskoga školskog muzeja uz financijsku potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ureda za prosvjetu, kulturu i šport Grada Zagreba, skulpture su skinute u listopadu 2002. godine i preseljene u Hrvatski restauratorski zavod. U radionicama Hrvatskoga restauratorskog zavoda izrađene su replike istih, koje su vraćene početkom listopada 2005. godine na zgradu na vrh pročelja ispod kupole, a restaurirane originalne skulpture bit će zaštićene i izložene kada se pronađe primjereni prostor.

Autor skulptura – grupe figura je Dragutin Morak, profesor modeliranja na Obrtnoj školi u Zagrebu od 1882. godine. Grupa figura poznata je i pod nazivom *Prosvjeta*, kao i *Croatia*, što je dokumentirano katalogom izložbe iz 1891. godine, a čini je pet skulptura. Središnji je ženski lik, učiteljica raširenih ruku odjevena u odjeću s ornamentalnim šarama, s po jednim djetetom (učenikom) sa svake strane. Na krajevima su skulpture letećih lavova, za koje se pretpostavlja da su izrađene u radionici Zvonka Presečkog, a figure međusobno nisu povezane.

Također su izvedeni restauratorski radovi na četirima oštećenim volutama na pročelju zgrade ispod krovnog vijenca, koje zajedno sa skulpturama čine umjetničku cjelinu i vraćaju sjaj ovoj palači u središtu grada.

Vesna Rapo